

سُورَةُ التَّكْوِيْنِ

သို့တော်မူ ၁၀၆

အင်္ဂလိပ်-ဘာသာပြန်

سُورَةُ التَّكْوِيْنِ
សូរ៉េត្ត ១០២ អាត់-តាកាស្ត្រិ

"អាត់-តាកាស្ត្រិ" ប្រែថា "សម្បូណភាព" មាន ៨ អាយ៉ាស៊ុ ។

សូរ៉េត្តទី ១៦ យោលតាមលេខរៀងដែលអល់ឡោះហ្គ័រដាក់ចុះមក ។ អល់ឡោះហ្គ័របានដាក់ សូរ៉េត្តនេះចុះមកនៅឯម៉ាកកាស៊ុ ។

មគ្គផល - ប្រសិទ្ធភាព

١- مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ بَشِيرٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ الدِّهْقَانِ، عَنْ دُرْسْتِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ): مَنْ قَرَأَ "الْهَاتُكُمُ التَّكْوِيْنُ" عِنْدَ النَّوْمِ وَفِي فِتْنَةِ الْقَبْرِ». (الكافي الجزء: ٢ صَفْحَة : ٥٦ حَدِيث: ١٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ : صَفْحَة : ٧٤٣ حَدِيث ٩٩ / ١١٨٥٧)**

1. មូហាំម៉ាដ្ច ប៊ិន យ៉ាក្កុត្តប [មានប្រសាសន៍ថា] រាយការណ៍តមកពីមិត្តយើងច្រើននាក់ តមកពី សាស្ត្រស៊ី ប៊ិន ស្ត្រីយ៉ាដ្ច តមកពី មូហាំម៉ាដ្ច ប៊ិន បាស្ត្រៀរ តមកពី អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ អាល់-ខ្លិហ្គ័រ តមកពី ខ្យុសត៍ តមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه} ដែលមានវចនៈថាវិស្វលុលឡោះហ្គ័រ ^{عليه وآله} មានព្រះ វចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រ [សូរ៉េត្ត ១០២] ប្រដែងយកសម្បូណភាពធ្វើឲ្យពួកអ្នកភ្លេចខ្លួន ពេលចូល ដំណេក គេនឹងការពារអ្នកនោះឲ្យផុតពីទុក្ខវេទនាក្នុងផ្នូរ ។"

(الكافي 2: 14 / 456)

***

٢- وَ عَنْهُ: بِإِسْنَادِهِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «مَنْ قَرَأَ سُورَةَ "الْهَاتُكُمُ التَّكْوِيْنُ" فِي فَرِيضَةٍ كَتَبَ اللَّهُ لَهُ ثَوَابَ أَجْرٍ مِائَةِ شَهِيدٍ، وَ مَنْ قَرَأَهَا فِي نَافِلَةٍ كَتَبَ اللَّهُ لَهُ ثَوَابَ خَمْسِينَ شَهِيداً، وَ صَلَّى مَعَهُ فِي فَرِيضَتِهِ أَرْبَعُونَ صَفّاً مِنَ الْمَلَائِكَةِ إِنْ شَاءَ اللَّهُ تَعَالَى». (ثواب الأعمال: 125 ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ : صَفْحَة : ٧٤٣ حَدِيث ٩٩ / ١١٨٥٨)**

2. [...] អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه} មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ៉េត្ត [១០២] ប្រដែងយក សម្បូណភាពធ្វើឲ្យពួកអ្នកភ្លេចខ្លួន នៅក្នុងស្រ្តីឡាតុហ្វារឌ្ន អល់ឡោះហ្គ័រ ^{عليه وآله} នឹងចារទុកឲ្យអ្នកនោះនូវរង្វាន់ របស់ទុក្ខរៈបុគ្គលមួយរយនាក់ ។ អ្នកណាសូត្រសូរ៉េត្តនេះក្នុងស្រ្តីឡាតុមិនមែនហ្វារឌ្ន អល់ឡោះហ្គ័រ ^{عليه وآله} នឹងចារទុកឲ្យអ្នកនោះនូវរង្វាន់របស់ទុក្ខរៈបុគ្គលហាសិបនាក់ ។ ទេវតាសៃសិបអង្គនឹងស្រ្តីឡាតុជាជូរ ជាមួយអ្នកនោះ បើអល់ឡោះហ្គ័រ ^{عليه وآله} មានព្រះបំណង ។" (ثواب الأعمال: 125)

***

٣- وَ مِنْ (خَوَاصِّ الْقُرْآنِ): رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ قَرَأَ هَذِهِ السُّورَةَ لَمْ يُحَاسِبْهُ اللَّهُ بِاللَّيْمِ الَّتِي أَنْعَمَ اللَّهُ بِهَا عَلَيْهِ فِي الدُّنْيَا، وَ مَنْ قَرَأَهَا عِنْدَ نُزُولِ الْمَطَرِ غَفَرَ اللَّهُ ذُنُوبَهُ وَفَتَ فَرَاغَهُ». (خَوَاصِّ الْقُرْآنِ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ : صَفْحَة : ٧٤٣ حَدِيث ٩٩ / ١١٨٥٩)**

3. ដកស្រង់ពី[សាត្រា]ខ័រ៉ាស្ត្រ អាត់-តូរអាស ។ រាយការណ៍តមកពីព្រះសាស្ត្រា صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ព្រះអង្គ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ មានព្រះ
 វចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ៉េត្រៃនេះ អស់ឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ នឹងមិនកោះហៅអ្នកនោះមកទូទាត់រឿងព្រះគុណ
 ព្រះអង្គ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآLِهِ وَسَلَّمَ ដែលព្រះអង្គ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآLِهِ وَسَلَّمَ បានប្រទានមកលើអ្នកនោះក្នុងលោកនេះទេ ។ អ្នកណាសូត្រសូរ៉េត្រៃនេះ
 ពេលភ្លៀងធ្លាក់ អស់ឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآLِهِ وَسَلَّمَ នឹងខមាទោសឲ្យអ្នកនោះដែលបានសាងបាបក្នុងពេលទំនេរ ។"
 (تفسير البرهان) ហ្វាឌីស្ត្រ 11859)

***

٤- وَ قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مَنْ قَرَأَهَا وَقَتَ نُزُولِ الْمَطَرِ، عَفَرَ اللَّهُ لَهُ، وَ مَنْ قَرَأَهَا وَقَتَ صَلَاةِ الْعَصْرِ كَانَ فِي أَمَانِ اللَّهِ إِلَى غُرُوبِ الشَّمْسِ مِنَ الْيَوْمِ الثَّانِي بِإِذْنِ اللَّهِ تَعَالَى».

4. អាត់-ស្ត្រីឌីក្តិ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ៉េត្រៃនេះពេលភ្លៀងធ្លាក់ អស់ឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآLِهِ وَسَلَّمَ នឹង
 ខមាទោសឲ្យអ្នកនោះ ។ អ្នកណាសូត្រសូរ៉េត្រៃនេះពេលស្រ្តីឡាតុំអាត់-អាស្ត្រិ អស់ឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآLِهِ وَسَلَّمَ នឹង
 ការពារអ្នកនោះរហូតដល់ពេលថ្ងៃលិចក្នុងថ្ងៃថ្មី អាស្រ័យការអនុញ្ញាតរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآLِهِ وَسَلَّمَ ។"
 (خواص القرآن: 16 «مخطوط»)

***

٥- (بُسْتَانِ الْوَاعِظِينَ): عَنْ زَيْنَبِ بِنْتِ جَحْشٍ، عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلهِ)، أَنَّهُ قَالَ: «إِذَا قَرَأَ الْقَارِئُ "أَلْهَاتُكُمْ التَّكْوِيْنُ" يُدْعَى فِي مَلَكُوتِ السَّمَاوَاتِ: مُؤَدِّي الشُّكْرِ لِلَّهِ». (بُسْتَانِ الْوَاعِظِينَ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ٧٤٤ حَدِيث ٩٩
 ** (١١٨٦١/

5. [សាត្រា] ប៊ុសតាន អាត់-វ៉ាអ៊ីស្ត្រីន រាយការណ៍តមកពី ស្ថែណាប់ ប៊ិនទី យ៉ូស្ត្រី តមកពីព្រះ
 សាស្ត្រា صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ដែលមានព្រះវចនៈថា៖ "ពេលអ្នកសូត្រសូត្រ [សូរ៉េត្រៃ ១០២] ប្រជែងយកសម្បណិភាព
 ធ្វើឲ្យពួកអ្នកភ្លេចខ្លួន គេហៅអ្នកនោះនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រអស់ឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآLِهِ وَسَلَّمَ ថា "អ្នកសម្តែងអំណរ
 ព្រះគុណអស់ឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآLِهِ وَسَلَّمَ" ។ (تفسير البرهان) ហ្វាឌីស្ត្រ 11861)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ដោយនូវព្រះនាមអស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

១. ប្រជែងយកសម្បណិភាពធ្វើឲ្យពួកអ្នកភ្លេចខ្លួន ២. លុះពួកអ្នកមកដល់ផ្លូវ ។	① أَلْهَاتُكُمْ التَّكْوِيْنُ ② حَتَّى زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ១-២

١- فِي كِتَابِ الْخِصَالِ عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ حَدِيثٌ طَوِيلٌ يَقُولُ فِيهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: وَ التَّكْوِيْنُ هُوَ وَ شُعْلٌ وَ اسْتِبْدَالُ الَّذِي هُوَ

أَدْنَىٰ بِاللَّيْلِ هُوَ خَيْرٌ. (تفسير نور الثقلين ج ٥ ص ٦٦١)

1. នៅក្នុងសាត្រា អាល់-យីស្វល់ អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈនៅក្នុងហ្វាត្វាខ្លីស្ទីវែងមួយថា៖ "សម្បណិភាព គឺការប្រជែង (និងការសប្បាយ) ការរស់រកស៊ីនិងការដូរអ្វីដែលទាបថោកជាមួយអ្វីល្អ ប្រសើរជាងនោះ ។" (تفسير نور الثقلين) ១០២ ហ្វាត្វាខ្លីស្ទីវ ៥)

***

٢- علي بن إبراهيم: في قوله تعالى: "أَلْهَأَكُمُ التَّكْوِيْنُ" أي أغفلكم كثرتكم "حَتَّىٰ زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ" و لم تذكروا الموت "كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ * ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ * كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِيْنِ * لَتَرَوُنَّ الْجَحِيْمَ" أي لا بد [من] أن ترونها "ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِيْنِ * ثُمَّ لَتَسْتَأْذِنَنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيْمِ" [أي] عن الولاية، و الدليل على ذلك قوله: "و قَفُوهُمْ إِنَّهُمْ مُسْتَأْذِنُونَ". (تفسير القمي الجزء: ٢ صفة: ٤٤٠ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ : صفة: ٧٤٥ : حديث ٩٩ / ١١٨٦٢)**

2. អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រហ៊ីម (នៅក្នុងតាហ្វៀរតូម៉ី) បានតំណាលតមកពីបណ្តាអ៊ីម៉ា ^{عليه السلام} ថាព្រះបន្ទូល អល់ឡោះហ្វៀរ ^{تعالى} [១០២:១] ប្រជែងយកសម្បណិភាពធ្វើឲ្យពួកអ្នកភ្លេចខ្លួន ភាពសម្បូរបស់អស់ លោកបានធ្វើឲ្យអស់លោកភ្លេចចាប់ភ្លឹក ។ [១០២:២] លុះពួកអ្នកមកដល់ផ្លូវ អស់លោកមិននឹកនាដល់ ការស្លាប់ទេ ។ [១០២:៣] ទេ បន្តិចទៀតពួកអ្នកនឹងដឹង ។ [១០២:៤] ម្តងទៀត ទេ បន្តិចទៀតពួក អ្នកនឹងដឹង ។ [១០២:៥] ទេ ប្រសិនបើពួកអ្នកដឹងដោយការចេះដឹងពិតប្រាកដ [១០២:៦] ពួកអ្នក ប្រាកដនឹងបានឃើញភ្លើងរក [ពោលគឺ] មនុស្សនឹងបានឃើញវាជាមិនខាន ។ [១០២:៧] ម្តងទៀត ពួកអ្នកប្រាកដនឹងបានឃើញវាច្បាស់នឹងភ្នែក ។ [១០២:៨] បន្ទាប់មក នាថ្ងៃនោះ គេនឹងសាកសួរពួក អ្នកអំពីឧបការធម៌ [ពោលគឺ] អំពីវិទ្យាយ៉ាសុំ សំអាងរបស់រឿងនេះគឺព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ^{عَلَيْهِ السَّلَام} [៣៧:២៤] ចូរពួកអ្នកឃាត់ពួកគេទុក ព្រោះពួកគេនឹងត្រូវសួរចម្លើយ ។

(تفسير القمي 2: 440)

***

*٣- ابنُ الفَارِسِيِّ فِي (رَوْضَةِ الْوَاعِظِيْنَ): عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ: قَرَأَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) "أَلْهَأَكُمُ التَّكْوِيْنُ" ثُمَّ قَالَ: «تَكَاتُرُ الْأَمْوَالِ: جَمْعُهَا مِنْ غَيْرِ حَقِّهَا، وَ مَنْعُهَا مِنْ حَقِّهَا، وَ شَدُّهَا فِي الْأَوْعِيَةِ "حَتَّىٰ زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ" حَتَّىٰ دَخَلْتُمْ قُبُورَكُمْ. (روضة الواعظين الجزء: ١ صفة: ٤٩٣ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ : صفة: ٧٤٥ : حديث ٩٩ / ١١٨٦٥)**

*3. អ៊ីប្រហ៊ីម អាល់-ហ្វារីស៊ី [រាយការណ៍]នៅក្នុង[សាត្រា] វេរ៉ាដ្វោះតួ អាល់-វ៉ាអ៊ីស្តីន តមកពី អ៊ីប្រហ៊ីម អាល់បាស់ ដែលបានឲ្យដឹងថាវិស្វលុលឡោះហ្វៀរ ^{عليه السلام} បានសូត្រថា [១០២:១] ប្រជែងយកសម្បណិភាព ធ្វើឲ្យពួកអ្នកភ្លេចខ្លួន ហើយព្រះអង្គ ^{عليه السلام} មានព្រះវចនៈថា៖ "សម្បណិភាពដោយទ្រព្យសម្បត្តិ ការរកវា បានដោយខុសច្បាប់ គេចេះមិនឲ្យវាទៅបុគ្គលដែលត្រូវបានទ្រព្យនោះទេ ប្រមូលចាត់ទុកក្នុងហឺប [១០២:២] លុះពួកអ្នកមកដល់ផ្លូវរហូតដល់ពួកអ្នកចូលក្នុងផ្លូវពួកអ្នក ។" (روضة الواعظين: 493)

៣. ទេ បន្តិចទៀតពួកអ្នកនឹងដឹង ។

كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٣﴾

៤. ម្តងទៀត ទេ បន្តិចទៀតពួកអ្នកនឹងដឹង ។

ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٤﴾

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៣-៤

١ - شَرَفُ الدِّينِ النَّجْفِيُّ، قَالَ: فِي تَفْسِيرِ أَهْلِ الْبَيْتِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا بَعْضُ أَصْحَابِنَا، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ نَجِيحِ الْيَمَانِيِّ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): قَوْلُهُ عَزَّ وَجَلَّ: "كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ * ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ"؟ قَالَ: «يَعْنِي مَرَّةً فِي الْكُرَّةِ، وَ مَرَّةً أُخْرَى يَوْمَ الْقِيَامَةِ». (تأويل الآيات الجزئية: ٢ صَفْحَة : ٨٥٠ حَدِيث: ١ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء ٥ : صَفْحَة : ٧٤٥ حَدِيث ٩٩ / ١١٨٦٤)**

1. ស្វារីហ្វ អាល់-ខ្លីន អាល់-ណាយ៉ាហ្វៃ មានប្រសាសន៍នៅក្នុង តាហ្វៃសៀវ អាស្ត្រាល់-បៃត្តិ ថា មិត្តយើងម្នាក់បានតំណាលតមកពី មូហាំម៉ាដ្វ ប៊ីន អុលី តមកពី អាប់ខុលឡោះហ្វ ប៊ីន ណាយ៉ិះហ្វ អាល់-យ៉ាម៉ានី ដែលបាននិយាយថាខ្ញុំបានទូល អាហ្វ អាប់ខុលឡោះហ្វ ថា៖ [មានន័យថាអ្វី]ព្រះ បន្ទូលអល់ឡោះហ្វ [១០២:៣] ទេ បន្តិចទៀតពួកអ្នកនឹងដឹង ។ [១០២:៤] ម្តងទៀត ទេ បន្តិចទៀត ពួកអ្នកនឹងដឹង ? ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖ "ក្នុងឋានលោកម្តង នាថ្ងៃជំនុំជម្រះម្តងទៀត ។" (تأويل الآيات 2: 1/850)

***

* ٢ - ابنُ الفَارِسِيِّ فِي (رُوضَةِ الوَاعِظِينَ): عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ: قَرَأَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ ...) "كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ" لَوْ فَدَّ حَرَجْتُمْ مِنْ قُبُورِكُمْ إِلَى مَحْشَرِكُمْ. (روضة الواعظين الجزء: ١ صَفْحَة : ٤٩٣ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ : صَفْحَة : ٧٤٥ حَدِيث ٩٩ / ١١٨٦٥)**

*2. អ៊ីបនូ អាល់-ហ្វារីស៊ី [រាយការណ៍]នៅក្នុង[ស្ថាត្រា] វ៉ៅដ្វោះត្តិ អាល់-វ៉ាអ៊ីស្ត្រីន តមកពី អ៊ីបនូ អាប់បាស់ ដែលបានឲ្យដឹងថាវិស្វលុលឡោះហ្វ បានសូត្រថា [១០២:៣] ទេ បន្តិចទៀតពួកអ្នកនឹង ដឹង បើអស់លោកចេញពីក្នុងផ្ទះទៅកាន់វាល[ជំនុំជម្រះ] ។" (روضة الواعظين: 493)

- ៥. ទេ ប្រសិនបើពួកអ្នកដឹងដោយការចេះដឹងពិត ប្រាកដ [ពួកអ្នកនឹងប្រយ័តខ្លួន]
- ៦. ពួកអ្នកប្រាកដនឹងបានឃើញភ្លើងនរក
- ៧. ម្តងទៀត ពួកអ្នកប្រាកដនឹងបានឃើញវាច្បាស់ នឹងភ្នែក ។

كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِينِ ﴿٥﴾
 لَتَرَوُنَّ الْجَحِيمَ ﴿٦﴾
 ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِينِ ﴿٧﴾

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៥-៧

١ - أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدِ الْبَرْقِيِّ: عَنْ أَبِيهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِينِ" قَالَ: «الْمُعَايَنَةُ».

1. អាស្ត្រាល់ ប៊ីន មូហាំម៉ាដ្វ ប៊ីន ខ័លីដ្វ អាល់-បារគ្តិ [រាយការណ៍]តមកពីឪពុកលោក តមកពី មូហាំម៉ាដ្វ ប៊ីន អាហ្វ អ៊ីម៉ែរ តមកពី ហ្វីស្តា ប៊ីន សាឡាម តមកពី អាហ្វ អាប់ខុលឡោះហ្វ ដែល

មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عَلَيْهِ} [១០២:៥:] ទេ ប្រសិនបើពួកអ្នកដឹងដោយការចេះដឹងពិត ប្រាកដ ថា៖ "ការពិនិត្យពិច័យ ។" (المحاسن: 250 /247)

***

*២- ابنُ الفَارِسِيِّ فِي (رُوضَةِ الوَاعِظِينَ): عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ: قَرَأَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) [...] "كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْبَاقِينَ"، قَالَ: وَ ذَلِكَ حِينَ يُؤْتَى بِالصِّرَاطِ فَيُنْصَبُ بَيْنَ جَسْرَيْ جَهَنَّمَ. (روضة الواعظين الجزء: ١ صَفْحَة : ٤٩٣ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صَفْحَة : ٧٤٥ حَدِيث ٩٩ / ١١٨٦٥)**

*2. អ៊ីបនូ អាល់-ហ្វារីស៊ី [រាយការណ៍]នៅក្នុង[សាត្រា] វ៉ាដ្រោះត្តិ អាល់-វ៉ាអ៊ីស្ត្រីន តមកពី អ៊ីបនូ អាប់បាស់ ដែលបានឲ្យដឹងថាវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{عَلَيْهِ} បានសូត្រថា [...] [១០២:៥] ទេ ប្រសិនបើពួកអ្នក ដឹងដោយការចេះដឹងពិតប្រាកដ ។ ព្រះអង្គ ^{عَلَيْهِ} មានព្រះវចនៈថា៖ "នោះគឺពេលពួកគេនឹងមកដល់ស្ពាន ដែលនៅចន្លោះក្បាលជ្រោយទាំងពីររបស់នរក ។" (روضة الواعظين: 493)

៨. បន្ទាប់មក នាថ្ងៃនោះ គេនឹងសាកសួរពួកអ្នក អំពីឧបការធម៌ ។

ثُمَّ لَتُسْأَلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ ﴿٨﴾

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៨

١- الشَّيْخُ فِي (أَمَالِيهِ)، قَالَ: أَخْبَرَنَا أَبُو عُمَرَ عَبْدُ الْوَاحِدِ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ مَهْدِيٍّ، قَالَ: أَخْبَرَنَا أَبُو الْعَبَّاسِ أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ سَعِيدِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عُفْدَةَ الْخَافِطُ، قَالَ: حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ عَلِيٍّ بْنِ نَجِيحِ الْكِنْدِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا حَسَنُ بْنُ حُسَيْنٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو حَفْصِ الصَّائِغِ، قَالَ أَبُو الْعَبَّاسِ: هُوَ عُمَرُ بْنُ رَاشِدٍ، أَبُو سُلَيْمَانَ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ: "ثُمَّ لَتُسْأَلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ" قَالَ: «نَحْنُ مِنَ النَّعِيمِ»، وَ فِي قَوْلِهِ: "وَ اعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا"، قَالَ: «نَحْنُ الْحَبْلُ». (الأمالي الجزء: ١ صَفْحَة : ٣٧٨ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صَفْحَة : ٧٤٦ حَدِيث ٩٩ / ١١٨٦٧)**

1. អាល់-ស្តែខ ១ នៅក្នុង[សាត្រា]អាម៉ាលីរបស់លោកបានថា អាហ្វិ អ៊ីម៉ារ អាប់ខុល-វ៉ាហ្វីដ្តូ ប៊ិន មូហ្វាម៉ាដ្តូ ប៊ិន អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ប៊ិន មូហ្វាម៉ាដ្តូ ប៊ិន ម៉ាស្តុខ្វី បានតំណាលប្រាប់យើងតមកពី អាហ្វិ អាល់-អាប់បាស់ អាល់ម៉ាដ្តូ ប៊ិន មូហ្វាម៉ាដ្តូ ប៊ិន សាអ៊ីដ្តូ ប៊ិន អាប់ខុលវ៉ោះហ្ន៎ម៉ាន ប៊ិន អ៊ីកូដ្តាស្តូ អាល់-ហ្វាហ្វីស តមកពី យ៉ាក្តុហ្វារ ប៊ិន អុលី ប៊ិន ណាហ្វិះហ្ន៎ អាល់-គិនខ្វី តមកពី ហ្វាសាន់ ប៊ិន ហ្វាសែន តមកពី អាហ្វិ ហ្វាហ្វីស្ត អាល់-ស្ត្រីអ៊ីកូ តមកពី អាហ្វិ អាល់-អាប់បាស់ ហើយលោកគឺ អ៊ីម៉ារ ប៊ិន វ៉ាស្តីដ្តូ គឺ អាហ្វិ ស៊ីឡេម៉ាន ដែលបានថា យ៉ាក្តុហ្វារ ប៊ិន មូហ្វាម៉ាដ្តូ ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ^{عَلَيْهِ} [១០២:៨] បន្ទាប់មក នាថ្ងៃនោះ គេនឹងសាកសួរពួកអ្នកអំពីឧបការធម៌ ថា៖ "ឧបការធម៌គឺយើង ^{عَلَيْهِ} ។" អំពីព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ^{عَلَيْهِ} [៣:១០៣] ចូរពួកអ្នកទាំងអស់គ្នាគោងខ្សែរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ឲ្យជាប់ ចូរពួកអ្នកកុំបែកខ្ញែកគ្នា ព្រះអង្គ ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ} មានវចនៈថា៖ "យើង ^{عَلَيْهِ} ជាខ្សែ ។" (الأمالي 1: 378)

***

٢- عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: أَخْبَرَنَا أَحْمَدُ بْنُ إِدْرِيسَ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ سَلْمَةَ بْنِ عَطَاءٍ، عَنْ جَمِيلٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: قُلْتُ: قَوْلُ اللَّهِ: "لَتُسْأَلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ"؟ قَالَ: «تُسْأَلُ هَذِهِ الْأُمَّةُ عَمَّا أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهَا بِرَسُولِهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ

آله، ثُمَّ بِأَهْلِ بَيْتِهِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)». (تفسير القمّي الجزء: ٢ صَفْحَة : ٤٤٠ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صَفْحَة : ٧٤٦
حديث ٩٩ / ١١٨٦٨)**

2. អាស៊ី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ូហ្គីម (នៅក្នុងតាហ្សៀសៀរគូម្លី) មានប្រសាសន៍ថា អាស៊ីម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីដូរីសបានតំណាល
ប្រាប់យើងមកពី អាស៊ីម៉ាដូ ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូ តមកពី សាឡាម៉ាសូ ប៊ិន អ៊ុត្តូ តមកពី យ៉ាមីល ដែល
បានថាខ្ញុំបានសួរ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله} ^{عليه والسلم} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គ័រ ^{عز وجل} [90២:៨] បន្ទាប់មក នាថ្ងៃ
នោះ គេនឹងសាកសួរពួកអ្នកអំពីឧបការធម៌ (التَّعِيمِ) សិរីពរ) ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله} ^{عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ "សហគមន៍
នេះនឹងត្រូវសាកសួរ អំពីអ្វីដែលអស់ឡោះហ្គ័រ ^{عز وجل} បានប្រោសប្រទានមកតាមរយៈព្រះសាស្តា ^{عز وجل} ព្រះអង្គ
(تفسير القمّي 2: 440) " 1" ^{صلوات الله} ^{عليه والسلم} របស់ព្រះអង្គ ^{عز وجل} បន្ទាប់ពីនោះនឹងត្រូវសាកសួរអំពីព្រះរាជកុលដ្ឋាន ^{السلطان} របស់ព្រះអង្គ ^{عز وجل}

***

٣- مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ عُثْمَانَ بْنِ عِيسَى، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ، عَنْ أَبِي حَمْرَةَ، قَالَ:
كُنَّا عِنْدَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) جَمَاعَةً، فَدَعَا بِطَعَامٍ مَا لَنَا عَهْدٌ بِمِثْلِهِ لَدَاذَةً وَ طَبِيأً، وَ أُوْتِينَا بِتَمْرٍ نَنْظُرُ فِيهِ إِلَى وُجُوهِنَا مِنْ صَفَائِهِ
وَ حُسْنِهِ، فَقَالَ رَجُلٌ: لَتَسْأَلَنَّ عَنْ هَذَا التَّعِيمِ الَّذِي تَنْعَمُتُمْ بِهِ عِنْدَ ابْنِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله)، فَقَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ
السَّلَامُ): «إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ أَكْرَمُ وَ أَجَلُّ أَنْ يُطْعِمَكُمْ طَعَامًا فَيَسْأَلَكُمْ عَنْهُ ثُمَّ يَسْأَلَكُمْ عَنْهُ، وَ لَكِنْ يَسْأَلُكُمْ عَمَّا أَنْعَمَ عَلَيْكُمْ بِمُحَمَّدٍ وَ
آلِ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله)». (كافي الجزء: ٦ صَفْحَة : ٢٨٠ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صَفْحَة : ٧٤٦
حديث ٩٩ / ١١٨٦٩)**

3. មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាត្តូក្លូប[មានប្រសាសន៍]តមកពីមិត្តយើងច្រើននាក់ តមកពី អាស៊ីម៉ាដូ ប៊ិន
មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន ខ័លីដូ តមកពី អ៊ីស្ត្រាម៉ាន ប៊ិន អ៊ីសា តមកពី អាហ្វិ សាអ៊ីដូ តមកពី អាហ្វិ ហ្គាំស្វាសូ ដែល
បានថាមាននមុស្សមួយក្រុមនៅជុំជាមួយ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله} ^{عليه والسلم} ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله} ^{عليه والسلم} បានហៅមក
ទទួលទានចំណីដែលមានឧដារសត្វព្រៃដែលយើងមិនធ្លាប់បានបរិភោគកាលពីមុនឡើយ ។ គេបានឲ្យ
យើងនូវផ្លែលម្អើ ហើយយើងបានមើលមុខគ្នាដោយសារតែវាភ្លឺនិងមានសម្រស់ ។ បុរសម្នាក់បានថា៖
"តើគេនឹងសួរយើងទេអំពីឧបការធម៌ដែលគេមានមកលើយើង ក្នុងព្រះនាមនៃព្រះរាជបុត្រ ^{صلوات الله} ^{عليه والسلم} របស់
រីសូលុលឡោះហ្គ័រ ^{عز وجل} ?" អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله} ^{عليه والسلم} មានវចនៈថា៖ "អស់ឡោះហ្គ័រ ^{عز وجل} ទ្រង់ប្រកបដោយ
ព្រះមេត្តាធម៌និងព្រះវិសាលភាពក្រៃលែង លើសពីព្រះអង្គ ^{عز وجل} ព្រះប្រទានចំណីឲ្យអស់លោកបរិភោគ
ហើយព្រះអង្គ ^{عز وجل} សាកសួរអស់លោកអំពីចំណីនោះ ។ តែព្រះអង្គ ^{عز وجل} នឹងសាកសួរអស់លោកអំពីព្រះ
ឧបការធម៌ដែលព្រះអង្គ ^{عز وجل} បានព្រះរាជទានមកលើអស់លោកតាមរយៈមូហ្គាំម៉ាដូ ^{عز وجل} និងតាមរយៈព្រះ
រាជបុត្ររាជនក្តា ^{السلطان} របស់មូហ្គាំម៉ាដូ ^{عز وجل} ។" (الكافي 6: 280 / 3)

***

٤- وَ عَنْهُ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدِ الْجَوْهَرِيِّ، عَنِ الْحَارِثِ بْنِ حَرْبٍ، عَنْ
سَدِيرِ الصَّبْرِيِّ، عَنْ أَبِي خَالِدٍ الْكَابَلِيِّ، قَالَ: دَخَلْتُ عَلَى أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَدَعَا بِالْعَدَاءِ، فَأَكَلْتُ مَعَهُ طَعَامًا مَا أَكَلْتُ طَعَامًا
فَطُ أَطْيَبَ مِنْهُ وَ لَا أَلْطَفَ، فَلَمَّا فَرَعْنَا مِنَ الطَّعَامِ، قَالَ: «يَا أَبَا خَالِدٍ، كَيْفَ رَأَيْتَ طَعَامَكَ، - أَوْ قَالَ - طَعَامَنَا؟» قُلْتُ: جُعِلْتُ
فِدَاكَ، مَا أَكَلْتُ طَعَامًا أَطْيَبَ مِنْهُ قَطُّ وَ لَا أَلْطَفَ، وَ لَكِنْ ذَكَرْتُ الْآيَةَ الَّتِي فِي كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "ثُمَّ لَتَسْأَلَنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ"
فَقَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «لَا، إِنَّمَا يَسْأَلُكُمْ عَمَّا أَنْتُمْ عَلَيْهِ مِنَ الْحَقِّ». (الكافي الجزء: ٦ صَفْحَة : ٢٨٠ ، البرهان
في تفسير القرآن الجزء: ٥ صَفْحَة : ٧٤٦ ، حديث ٩٩ / ١١٨٧٠)**

4. [...] រាយការណ៍តមកពីមិត្តយើងច្រើននាក់ តមកពី អាស៊ីម៉ាដូ ប៊ិន អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វី តមកពី ឌីពុកលោក តមកពី អាល់-ក្លីស៊ីម ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដូ អាល់-យ៉េហ្វាហ្វី តមកពី អាល់-ហ្វាវីស្ត ប៊ិន ហ្វាវីយ៉ាស្ត តមកពី សាដៀរ អាល់-ស្វយ័រហ្វី តមកពី អាហ្វិ ខ័លីដូ អាល់-កាហ្វិលី ដែលបានថាខ្ញុំបានទៅជួប អាហ្វិ យ៉ាកុប្តាហ្វា ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានហៅបរិភោគបាយថ្ងៃត្រង់ ។ ខ្ញុំបានបរិភោគជាមួយព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ខ្ញុំមិនធ្លាប់ហូបអ្វីដែលប្រសើរលើសនោះឬឆ្ងាញ់លើសនោះទេ ។ ពេលយើងហូបរួចរាល់ហើយព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អាហ្វិ ខ័លីដូអីយ ម្តេចទៅចំណីនេះ - ឬព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា "ចំណីយើង ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទូលបង្គំមិនដែលហូបអ្វី ឆ្ងាញ់ជាងនេះទេ ឬបរិសុទ្ធជាងនេះ ។ តែទូលបង្គំនឹកឃើញអាយ៉ាស្តមួយនៅក្នុងព្រះគម្ពីរអស់ឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} តើ៖ [១០២:៨] បន្ទាប់មក នាថ្ងៃនោះ គេនឹងសាកសួរពួកអ្នកអំពីឧបការធម៌ ។" អាហ្វិ យ៉ាកុប្តាហ្វា ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ទេ ។ តែព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} នឹងសាកសួរលោកអំពីការពិត (សច្ចធម៌) ដែលលោកអនុចរតាមឯ នោះទេ ។" (5 /280 :6 الكافي)

***

٥- ابن بابويه، قال: حَدَّثَنَا الْحَاكِمُ أَبُو عَلِيٍّ الْحُسَيْنِيُّ بْنُ أَحْمَدَ الْبَيْهَقِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى الصَّوْفِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الْقَاسِمُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ يَشْرُ مَنْ رَأَى سَنَةَ حَمْسٍ وَ ثَمَانِينَ وَ مِائَتَيْنِ، قَالَ: حَدَّثَنِي إِزْرَاهِيمُ بْنُ الْعَبَّاسِ الصَّوْفِيُّ الْكَاتِبُ بِالْأَهْوَازِ سَنَةَ سَبْعٍ وَ عَشْرِينَ وَ مِائَتَيْنِ، قَالَ: كُنَّا يَوْمًا بَيْنَ يَدَيْ عَلِيٍّ بْنِ مُوسَى الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَقَالَ: «لَيْسَ فِي الدُّنْيَا نَعِيمٌ حَقِيقِيٌّ». فَقَالَ [لَهُ] بَعْضُ الْفُقَهَاءِ مِمَّنْ بَحْضَرْتَهُ: قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "ثُمَّ لَنَسْأَلَنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ" أَمَا هَذَا النَّعِيمُ فِي الدُّنْيَا وَ هُوَ الْمَاءُ الْبَارِدُ؟ فَقَالَ لَهُ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ)- وَ عَلَا صَوْتُهُ-: «كَذَا فَسَرُّمُوهُ أَنْتُمْ، وَ جَعَلْتُمُوهُ عَلَى ضَرْبٍ فَقَالَتْ طَائِفَةٌ: هُوَ الْمَاءُ الْبَارِدُ، وَ قَالَ غَيْرُهُمْ: هُوَ الطَّعَامُ الطَّيِّبُ، وَ قَالَ آخَرُونَ: هُوَ النَّوْمُ الطَّيِّبُ.

5. អ៊ីបនូ បាច្ចិវីហ្វីមានប្រសាសន៍ថាគេបានតំណាលប្រាប់យើងមកពី អាល់-ហ្វាគីម អាហ្វិ អុលី អាល់-ហ្វាសែនី ប៊ិន អាស៊ីម៉ាដូ អាល់-ហ្វាហ្វាគី តមកពី មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាស្តុយ៉ា អាល់-ស្វេលី តមកពី អាហ្វិ ស្តាក់វ៉ាន អាល់-ក្លីស៊ីម ប៊ិន អ៊ីសម៉ាអ៊ីល នៅឯស្រុក ស៊ូរ ម៉ាន រីអែ ក្នុងឆ្នាំពីរយប៉ែតសិបប្រាំ តមកពី អ៊ីបរហ្វីម ប៊ិន អាល់-អាប់បាស់ អាល់-ស្វេលី នូវសំណេរមួយនៅឯអាល់-អាស៊ីម៉ាដូក្នុងឆ្នាំពីរយម្ភៃប្រាំ ពីរដែលបានឲ្យដឹងថាថ្ងៃមួយយើងបាននៅចំពោះមុខ អាហ្វិ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន មូសា អាល់-រីដ្ឋី ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "មិនមានឧបការធម៌ពិតទេក្នុងលោកនេះ ។" អ្នកជំនាញខាងច្បាប់សាសនាម្នាក់ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលបាននៅទីនោះដែរបានទូលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} [១០២:៨] បន្ទាប់ មក នាថ្ងៃនោះ គេនឹងសាកសួរពួកអ្នកអំពីឧបការធម៌ (النَّعِيم) នេះគឺព្រះឧបការធម៌នៅក្នុងលោកនេះ ហើយគឺជាទឹកត្រជាក់?" អាល់-រីដ្ឋី ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់បុរសនោះដោយសម្លេងខ្ពស់ថា៖ "លោកបកប្រែ អាយ៉ាស្តុនេះបែបនេះឯង ហើយធ្វើឲ្យមានច្រើនបែប ។ ដូច្នេះក្រុមមួយថា៖ "វាជាទឹកត្រជាក់" ក្រុមមួយ ទៀតថា៖ "វាជាអាហារល្អ" ក្រុមផ្សេងទៀតថា៖ "វាជាដំណេកល្អ ។"

وَ لَقَدْ حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): أَنَّ أَقْوَالَكُمْ هَذِهِ دُكِرَتْ عِنْدَهُ، فِي قَوْلِ اللَّهِ تَعَالَى: "ثُمَّ لَنَسْأَلَنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ" فَغَضِبَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ قَالَ: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى لَا يَسْأَلُ عِبَادَهُ عَمَّا تَفَضَّلَ عَلَيْهِمْ بِهِ، وَ لَا يَمُنُّ بِذَلِكَ عَلَيْهِمْ، وَ الْإِمْتِنَانُ مُسْتَقْبَحٌ مِنَ الْمَخْلُوقِينَ، فَكَيْفَ يُضَافُ إِلَى الْخَالِقِ عَزَّ وَ جَلَّ مَا لَا يَرْضَى بِهِ لِلْمَخْلُوقِينَ؟! وَ لَكِنَّ النَّعِيمَ حُبُّنَا أَهْلَ الْبَيْتِ وَ مَوْلَانَا، يَسْأَلُ اللَّهُ

عَنْهُ بَعْدَ التَّوْحِيدِ وَ التُّبُوَّةِ، لِأَنَّ الْعَبْدَ إِذَا وَفَى بِذَلِكَ أَذَاهُ إِلَى نَعِيمِ الْجَنَّةِ الَّذِي لَا يُرْوَلُ،

ព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه} ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه} បានប្រាប់ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه} តមកពី អាចូ អាប៊ុលឡោះហ្វា ^{صلوات الله عليه} ថាគេបាននិយាយសម្តីទាំង នេះរបស់អស់លោកដាក់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} ពាក់ព័ន្ធនឹងព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វា ^{صلوات الله عليه} [១០២:៨] បន្ទាប់មក នាថ្ងៃ នោះ គេនឹងសាកសួរពួកអ្នកអំពីឧបការធម៌ (التَّعِيم) ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} ទើសព្រះហឫទ័យពេកក៏មានវចនៈ ថា៖ "អស់ឡោះហ្វា ^{صلوات الله عليه} មិនសាកសួរបានបម្រើព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} អំពីអ្វីដែលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} បានព្រះរាជទានមកលើពួក គេនោះទេជាព្រះមេត្តាធម៌ពីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} ឬអ្វីដែលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} ផ្ទេរមកឲ្យពួកគេដោយសារព្រះមេត្តាធម៌ នោះទេដែរ ។ តើព្រះអ្នកបង្កើត ^{صلوات الله عليه} ទទួលបាននូវផលប្រយោជន៍អ្វីដែលសត្វលោកមិនពេញចិត្តទេ នោះ? តែព្រះឧបការធម៌គឺសេចក្តីស្រឡាញ់យើង ^{صلوات الله عليه} ព្រះរាជកុលដ្ឋាន ^{صلوات الله عليه} និងការស្ថិតនៅក្នុង វិទ្យាយ៉ាស្ត់យើង ^{صلوات الله عليه} ។ អស់ឡោះហ្វា ^{صلوات الله عليه} នឹងសាកសួរអស់លោកអំពីរឿងនេះ បន្ទាប់ពីរឿងនៅហ្វីដូនិង រឿងតំណែងព្រះសាស្តា ពីព្រះប្រសិនបើបម្រើស្មោះត្រង់ចំពោះរឿងនេះ ព្រះឧបការធម៌នៃឋាន សួគ៌នឹងត្រូវថែមឲ្យបានបម្រើនោះឥតចុះថយឡើយ ។

و لَقَدْ حَدَّثَنِي بِذَلِكَ أَبِي، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ أَبِيهِ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنْ أَبِيهِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ أَبِيهِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، أَنَّهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): يَا عَلِيُّ، إِنَّ أَوَّلَ مَا يُسْأَلُ عَنْهُ الْعَبْدُ بَعْدَ مَوْتِهِ شَهَادَةُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَ أَنَّكَ وَ لِئِ الْمُؤْمِنِينَ، بِمَا جَعَلَهُ اللَّهُ وَ جَعَلْتَهُ لَكَ، فَمَنْ أَقْرَبَ بِذَلِكَ وَ كَانَ يَتَعَقَّدُهُ صَارَ إِلَى النَّعِيمِ الَّذِي لَا رَوَالَ لَهُ».

ព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه} ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه} បានតំណាលរឿងនេះប្រាប់ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه} តមកពីព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} តមកពី មូហ្វាម៉ាដូ ប៊ិន អាឡី ^{صلوات الله عليه} តមកពីព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} អាឡី ^{صلوات الله عليه} ប៊ិន អាឡី ^{صلوات الله عليه} ហ្វាសែនី ^{صلوات الله عليه} តមកពីព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} ដែលមានវចនៈថា វិស្វលុលឡោះហ្វា ^{صلوات الله عليه} មានព្រះវចនៈថា៖ "អាឡី ^{صلوات الله عليه} អើយ! សំណួរដំបូងបង្អស់ដែល គេនឹងសួររបស់បម្រើក្រោយពីស្លាប់គឺការប្តេជ្ញាចិត្តថា មិនមានព្រះផ្សេងពីអស់ឡោះហ្វា ^{صلوات الله عليه} ឡើយ ហើយមូហ្វាម៉ាដូ ^{صلوات الله عليه} ជាព្រះសាសនៈទូត ^{صلوات الله عليه} របស់អស់ឡោះហ្វា ^{صلوات الله عليه} ថាអ្នក ^{صلوات الله عليه} ជាអភិបាលរបស់បណ្តា អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា អាស្រ័យអ្វីនេះឯង (ពោលគឺអាស្រ័យការទទួលស្គាល់អាឡី ^{صلوات الله عليه} ជាអភិបាល) ដែលអស់ឡោះហ្វា ^{صلوات الله عليه} បានដាក់វាមក (គឺដាក់វិទ្យាយ៉ាស្ត់មក) ហើយព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} បានប្រគល់វា (គឺមុខ តំណែងវិទ្យាយ៉ាស្ត់) ឲ្យទៅអ្នក ^{صلوات الله عليه} ។ ដូច្នេះអ្នកណាព្រមទទួលដោយតាមប្រការនេះ (ពោលគឺ វិទ្យាយ៉ាស្ត់) ជឿដោយតាមប្រការនេះ អ្នកនោះនឹងបានទៅដល់ព្រះឧបការធម៌នានា (التَّعِيم) ដែលនឹង មិនចុះថយឡើយ ។"

[...] قَالَ الصَّوْلِيُّ: وَ هَذَا حَدِيثٌ قَدْ رَوَاهُ النَّاسُ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، إِلَّا أَنَّهُ لَيْسَ فِيهِ ذِكْرُ النَّعِيمِ، وَ الْآيَةُ وَ تَفْسِيرُهَا إِنَّمَا رَوَوْا أَنَّ أَوَّلَ مَا يُسْأَلُ عَنْهُ الْعَبْدُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ شَهَادَةُ وَ التُّبُوَّةُ وَ مُوَالَاةُ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ). (عيون أخبار الرضا عليه السلام) الجزء: ٢ صفحة: ١٢٩ حديث: ٨، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صفحة: ٧٤٧ حديث ٩٩/ (١١٨٧١)**

អាឡី-ស្មៅលី បានថាប្រជាពលរដ្ឋបានតំណាលមកពីព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه} តែមិនមានថ្លែងអំពីព្រះឧបការធម៌ នៅក្នុងនោះទេ ។ អាឡី ^{صلوات الله عليه} នឹងសេចក្តីអធិប្បាយរបស់អាឡី ^{صلوات الله عليه} ទាំងនេះបានឲ្យដឹងថាអ្វីដែលគេនឹងសួរ

បាវបម្រើមុនគេបង្អស់នាថ្ងៃជំនុំជម្រះគឺការប្តេជ្ញាចិត្ត ព្រះតំណែងសាស្តានិងវិទ្យាយ៉ាសុវរបស់អូលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាប៊ូ គ្លីលីប ^{عليه السلام} "1" (8 /129 :2 (عليه السلام) عيون أخبار الرضا

***

6- مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ حَاتِمٍ، عَنْ حَسَنِ بْنِ عَبْدِ الْوَاحِدِ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ الضَّحَّاكِ، عَنْ أَبِي خَفْصِ الصَّائِعِ، عَنِ الْإِمَامِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، أَنَّهُ قَالَ: «تَمَّ لِنَسْتَلْنَ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ“ وَ اللَّهُ مَا هُوَ الطَّعَامُ وَ الشَّرَابُ، وَ لَكِنْ وَ لَا يُتَنَا أَهْلَ الْبَيْتِ». (تأويل الآيات الجزئية: ٢ صَفْحَة : ٨٥٠ حَدِيث: ٢ ، البرهان في تفسير القرآن الجزئية : ٥ صَفْحَة : ٧٤٨ حَدِيث ٩٩ / ١١٨٧٢)**

6. មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាល-អាប់បាស់ មានប្រសាសន៍ថា អូលី ប៊ិន អាស៊ូម៉ាដូ ប៊ិន ហ្គាទិម បាននិយាយប្រាប់ខ្ញុំតមកពី ហ្គាសាន់ ប៊ិន អាប់ខុល-វ៉ាហ្គីដូ តមកពី អាល-ក្លីស៊ីម ប៊ិន អាល-ដ្ឋីហ្គាក់ តមកពី អាប៊ូ អាល-ហ្គាហ្វូស្វី អាល-ស្វ័អ៊ុក តមកពីអ៊ីម៉ា យ៉ាក្តូហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ " [១០២:៨] បន្ទាប់មក នាថ្ងៃនោះ គេនឹងសាកសួរពួកអ្នកអំពីឧបការធម៌ សូមស្យូចនឹងអល់ឡោះហ្ន៎! នេះមិនមែនអាហារនិងមិនមែនភេសជ្ជនោះទេ តែនោះគឺវិទ្យាយ៉ាសុយើង ^{عليه السلام} ព្រះរាជកុលដ្ឋាន ^{عليه السلام} "1" (2 /350 :2 (تأويل الآيات

***

7- وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ الْقَاسِمِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ عُمَرَ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ نَجِيحِ الْبِمَانِيِّ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): مَا مَعْنَى قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "تَمَّ لِنَسْتَلْنَ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ"؟ قَالَ: «النَّعِيمُ الَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ بِهِ عَلَيْكُمْ مِنْ وَ لَا يُتَنَا، وَ حَبَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ)». (تأويل الآيات الجزئية: ٢ صَفْحَة : ٨٥٠ حَدِيث: ٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزئية : ٥ صَفْحَة : ٧٤٨ حَدِيث ٩٩ / ١١٨٧٤)**

7. លោក [ស្តារវ័ហ្វ អាល-ខ្លីន] មានប្រសាសន៍ថា អាស៊ូម៉ាដូ ប៊ិន អាល-ក្លីស៊ីម បាននិយាយប្រាប់យើងតមកពី អាស៊ូម៉ាដូ ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ តមកពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន ខ័លីដូ តមកពី អ៊ីម៉ា ប៊ិន អាប់ខុល-អាស៊ីសូ តមកពី អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ប៊ិន ណាហ្គីហ្ន៎ អាល-យ៉ាម៉ានី ដែលបានថាខ្ញុំបានទូល អាប៊ូ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "តើព្រះបន្ទូលរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ^{عز وجل} [១០២:៨] បន្ទាប់មក នាថ្ងៃនោះ គេនឹងសាកសួរពួកអ្នកអំពីឧបការធម៌ មានន័យថាអ្វី?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ព្រះឧបការធម៌នានាដែលអល់ឡោះហ្ន៎ ^{عز وجل} បានប្រោសមកលើអល់លោកទាំងអស់គ្នាដោយសារវិទ្យាយ៉ាសុយើង ^{عليه السلام} និងដោយសេចក្តីស្រឡាញ់មូហាំម៉ាដូ ^{عليه السلام} និងរាជបុត្ររាជនគ្គ ^{عليه السلام} របស់មូហាំម៉ាដូ ^{عليه السلام} "1" (4 /350 :2 (تأويل الآيات

***

8- وَ عَنْهُ: عَنْ أَحْمَدَ بْنِ الْقَاسِمِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ عُمَرَ بْنِ أَبِي مُحَمَّدٍ عَنْ أَبِي الْحَسَنِ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "تَمَّ لِنَسْتَلْنَ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ"، قَالَ: «تَحَنُّنٌ نَعِيمِ الْمُؤْمِنِ، وَ عَلَقْمُ الْكَافِرِ». (تأويل الآيات الجزئية: ٢ صَفْحَة : ٨٥١ حَدِيث: ٥ ، البرهان في تفسير القرآن الجزئية : ٥ صَفْحَة : ٧٤٨ حَدِيث ٩٩ / ١١٨٧٦)**

8. សេចក្តីរាយការណ៍មកពីលោក [ស្តារវ័ហ្វ អាល-ខ្លីន] តមកពី អាស៊ូម៉ាដូ ប៊ិន អាល-ក្លីស៊ីម តមកពី អាស៊ូម៉ាដូ ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ តមកពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន ខ័លីដូ តមកពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាប៊ូ អ៊ីម៉ា តមកពី អាប៊ូ

អាត់-ហ្គាសាន់ មូសា ^{صلوات الله عليه والسَّلَام} ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គ័រ ^{عَزَّ وَجَلَّ} [១០២:៨] បន្ទាប់មក នាថ្ងៃ នោះ គេនឹងសាកសួរពួកអ្នកអំពីឧបការធម៌ ថា៖ "យើង ^{عَلَيْهِمُ السَّلَام} ជាឧបការធម៌របស់បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះ ថ្លា ជាវត្ថុជាតិល្អឹង (colocynth) របស់ពួកបដិសេធសទ្ធា ។" (5 /851 :2) (تأويل الآيات 2: 5/851)

***

٩- وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ مُحَمَّدٍ التَّفَيْصِيِّ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ بَشَّارٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ غَالِبٍ، عَنْ أَبِي خَالِدٍ الْكَلْبِيِّ، قَالَ: دَخَلْتُ عَلَى مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَقَدَّمْ [لِي] طَعَامًا لَمْ أَكُلْ أَطْيَبَ مِنْهُ، فَقَالَ لِي: «يَا أَبَا خَالِدٍ، كَيْفَ رَأَيْتَ طَعَامَنَا» فقلتُ: جُعِلْتُ فِدَاكَ، مَا أَطْيَبُهُ! غَيْرَ أَبِي ذَكْرَتُ أَبِي فِي كِتَابِ اللَّهِ فَتَنَعَّصْتُ، فَقَالَ: «وَمَا هِيَ؟» قلتُ: «لَمْ تَسْتَمَلَنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ»، فَقَالَ: «وَاللَّهِ لَا تُسْأَلُ عَنْ هَذَا الطَّعَامِ أَبَدًا» ثُمَّ ضَحَكَ حَتَّى افْتَرَّ ضَاحِكًا وَ بَدَتْ أَضْرَاسُهُ، وَ قَالَ: «أَتَدْرِي مَا النَّعِيمُ؟» قلتُ: لَا، قَالَ: «نَحْنُ النَّعِيمُ [الَّذِي تُسْأَلُونَ عَنْهُ]». (تأويل الآيات الجزء: ٢ صَفْحَة : ٨٥١ حَدِيث: ٧، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صَفْحَة : ٧٤٨ حَدِيث ٩٩ /١١٨٧٧)**

9. លោក [ស្មារ៉ាហ្វ អាត់-ខ្លីន] មានប្រសាសន៍ថា អាលី ប៊ិន អុាប់ខុលឡោះហ្គ័រ បាននិយាយប្រាប់យើង តមកពី អ៊ីបរហ្គ័រ ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដូ អាត់-ស្វាត្រូហ្គ័រ តមកពី អ៊ីសម៉ាអ៊ីល ប៊ិន បាស្មារ តមកពី អាលី ប៊ិន អុាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ប៊ិន ក្តីលីប តមកពី អាហ្វិ ខ័លីដូ អាត់-កាហ្វិលី ដែលបានថាខ្ញុំបានមករក មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន អាលី ^{صلوات الله عليه والسَّلَام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسَّلَام} បានដាក់អាហារមកឲ្យខ្ញុំ ។ ខ្ញុំមិនដែលបរិភោគអ្វីដែលប្រសើរលើសនោះ ឡើយ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسَّلَام} បានសួរខ្ញុំថា៖ "អាហ្វិ ខ័លីដូអើយ! តើលោកយល់ឃើញយ៉ាងណាអំពីអាហារ យើង ^{عَلَيْهِمُ السَّلَام} ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسَّلَام} មិនមានអ្វីឆ្ងាញ់ជាង នេះទេ ។ ទូលបង្គំទើបនឹងនឹកឃើញអាយ៉ាសុំមួយនៅក្នុងព្រះគម្ពីរអស់ឡោះហ្គ័រ ^{عَزَّ وَجَلَّ} ដែលធ្វើឲ្យទូលបង្គំខក ចិត្ត ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسَّلَام} មានវចនៈថា៖ "អាយ៉ាសុំមួយណា ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "[១០២:៨] បន្ទាប់មក នាថ្ងៃ នោះ គេនឹងសាកសួរពួកអ្នកអំពីឧបការធម៌ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسَّلَام} មានវចនៈថា៖ "អស់ឡោះហ្គ័រ ^{عَزَّ وَجَلَّ} នឹងមិនសាក សួរលោកអំពីអាហារនេះទេ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسَّلَام} ញញឹម ហើយសើចលុះឃើញធ្មេញ ហើយព្រះ អង្គ ^{صلوات الله عليه والسَّلَام} មានវចនៈថា៖ "តើលោកដឹងទេថាអ្វីគឺព្រះឧបការធម៌ ?" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ទេ ក្រាបទូល ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسَّلَام} មានវចនៈថា៖ "យើង ^{عَلَيْهِمُ السَّلَام} ជាព្រះឧបការធម៌ ។ គេនឹងសាកសួរលោកអំពីព្រះឧបការធម៌នេះ ឯង ។" (7 /851 :2) (تأويل الآيات 2: 7/851)

***

١٠- وَ رَوَى الشَّيْخُ الْفَيْفِي: بِإِسْنَادِهِ إِلَى مُحَمَّدِ بْنِ السَّائِبِ الْكَلْبِيِّ، قَالَ: لَمَّا قَدِمَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) الْعِرَاقَ نَزَلَ الْحَيْرَةَ، فَدَخَلَ عَلَيْهِ أَبُو حَنِيفَةَ وَ سَأَلَهُ عَنْ مَسَائِلٍ، وَ كَانَ مِمَّا سَأَلَهُ أَنْ قَالَ لَهُ: جُعِلْتُ فِدَاكَ، مَا الْأَمْرُ بِالْمَعْرُوفِ؟ فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «الْمَعْرُوفُ- يَا أَبَا حَنِيفَةَ- الْمَعْرُوفُ فِي أَهْلِ السَّمَاءِ، الْمَعْرُوفُ فِي أَهْلِ الْأَرْضِ، وَ ذَلِكَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)».

10. អាត់-ស្រែខ័ អាត់-មូហ្គាម៉ាដូ [ធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍] តាមបណ្តាញព័ត៌មានលោកដែលឡើងទៅដល់ មូហ្គាម៉ាដូ ប៊ិន អាត់-សាអ៊ីប អាត់-កាល់ប៊ី ដែលបានថាកាល អាត់-ស្វ័ឌ្រូ ^{صلوات الله عليه والسَّلَام} បានទៅកាន់ប្រទេស អ៊ីរ៉ាក់ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسَّلَام} បានបោះជំរំនៅអាត់-ហ្គ័រ ។ អាហ្វិ ហ្គានីហ្គាសុំបានមករកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسَّلَام} បាន សួរព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسَّلَام} ច្រើនសំណួរ ។ ក្នុងចំណោមសំណួរនេះ លោកបានសួរថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើ ពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسَّلَام} អ្វីទៅ "បង្គាប់ឲ្យធ្វើល្អ" (الْأَمْرُ بِالْمَعْرُوفِ) ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسَّلَام} មានវចនៈថា៖ "អាហ្វិ ហ្គានីហ្គាសុំអើយ អាត់-ម៉ាក្ត្រូហ្គ័រ (الْمَعْرُوفُ) គឺបុគ្គល ^{صلوات الله عليه والسَّلَام} ដែលគេស្គាល់ជាងគេក្នុងចំណោមសត្វលោក

ដែលរស់នៅលើមេឃ ហើយដែលគេស្គាល់ជាងគេក្នុងចំណោមសត្វលោកដែលរស់នៅលើផែនដី ។
បុគ្គលនោះគឺ អាមីរុល-មុមីនីស صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ អាលី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ប៊ីន អាប៊ូ ត្រីលីប رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ ។

قَالَ: جُعِلْتُ فِدَاكَ، فَمَا الْمُنْكَرُ؟ قَالَ: «اللَّذَانِ ظَلَمَاهُ حَقَّهُ، وَ ابْتَرَاهُ أَمْرَهُ، وَ حَمَلَا النَّاسَ عَلَى كَيْفِهِ». قَالَ: أَلَا مَا هُوَ أَنْ تَرَى الرَّجُلَ عَلَى مَعَاصِي اللَّهِ فَتَنْهَاهُ عَنْهَا؟ فَقَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «لَيْسَ ذَلِكَ أَمْرًا بِالْمَعْرُوفِ، وَ لَا نَهْيًا عَنِ الْمُنْكَرِ إِيمًا ذَلِكَ خَيْرٌ قَدَّمَهُ».

លោកបានទូលថា: "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ អ្វីទៅប្រការអាក្រក់ (الْمُنْكَر) ?"
ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានវចនៈថា: "គឺអ្នកដែលប្រព្រឹត្តមិនត្រឹមត្រូវមកលើសិទ្ធិរបស់ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ដែលគំរាមរកផលប្រយោជន៍ក្នុងរឿងព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ដឹកនាំប្រជាពលរដ្ឋលើស្មារតីខ្លួន ។" លោកបានទូលថា: "តើបុគ្គលនោះជាអ្នកណា ដែលព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ឃើញថាជាអ្នកមិនស្តាប់បង្គាប់អស់ឡោះហ្ន៎ وَعَجَّ ដើម្បីយើងនឹងគេចពីបុគ្គលនោះ ?" អាប៊ូ អុប៊ុលឡោះហ្ន៎ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានវចនៈថា: "នោះគឺមិន "បង្គាប់ឲ្យធ្វើល្អ (بِالْمَعْرُوفِ)" មិន "ហាមប្រព្រឹត្តប្រការអាក្រក់ (نَهْيًا عَنِ الْمُنْكَرِ)" ទេ ។"

قَالَ أَبُو حَنِيفَةَ: أَحْبَبْتَنِي - جُعِلْتُ فِدَاكَ - عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "أَتُمُّ لَتَسْتَلْنَ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ"، قَالَ: «فَمَا عِنْدَكَ يَا أَبَا حَنِيفَةَ؟» قَالَ: الْأَمْنُ فِي السَّرْبِ، وَ صِحَّةُ الْبَدَنِ، وَ الْفُؤَادِ الْحَاضِرِ. فَقَالَ: «يَا أَبَا حَنِيفَةَ، لَيْنَ وَقَفَّكَ اللَّهُ وَ أَوْفَقَكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حَتَّى يَسْأَلَكَ عَنِ [كُلِّ] أَكَلَةٍ أَكَلْتَهَا وَ شَرِبَةٍ شَرِبْتَهَا لِبَطُولِنَّ وَفُؤُوكَ»، قَالَ: فَمَا النَّعِيمُ جُعِلْتُ فِدَاكَ؟ قَالَ: «النَّعِيمُ نَحْنُ الَّذِينَ أَنْقَذَ [اللَّهُ] النَّاسَ بِنَا مِنْ الصَّلَاةِ وَ بَصَرْتَهُمْ بِنَا مِنَ الْعَمَى، وَ عَلَّمَهُمْ بِنَا مِنَ الْجَهْلِ».

អាប៊ូ ហ្គានីហ្វាស៊ុបានទូលថា: "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ សូមព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ អធិប្បាយឲ្យទូលបង្គំជ្រាបអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ وَعَجَّ [១០២:៨] បន្ទាប់មក នាថ្ងៃនោះ គេនឹងសាកសួរពួកអ្នកអំពីឧបការធម៌ ។" ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានវចនៈថា: "អាប៊ូ ហ្គានីហ្វាស៊ុអើយ តើលោកមានអ្វីខ្លះ ?"
លោកបានទូលថា: "សន្តិសុខនៅក្នុងប្រជុំមនុស្ស សុខភាពខ្លួន គ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតក្នុងបច្ចុប្បន្ន ។" ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានវចនៈថា: "អាប៊ូ ហ្គានីហ្វាស៊ុអើយ ប្រសិនបើអស់ឡោះហ្ន៎ وَعَجَّ កាក់លោកទុកនាថ្ងៃជំនុំជម្រះដើម្បីសាកសួរលោកអំពីចំណីទាំងអស់ដែលលោកបានបរិភោគនិងបានផឹកនោះ លោកប្រាកដនឹងត្រូវកាក់នៅយ៉ាងយូរ ។" លោកបានទូលថា: "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ អ្វីទៅឧបការធម៌ ?" ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានវចនៈថា: "យើង عَلَيْهِمُ السَّلَامُ គឺឧបការធម៌ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ وَعَجَّ សង្គ្រោះមនុស្សដោយសារឧបការធម៌នេះឯង ដោយសារយើង عَلَيْهِمُ السَّلَامُ ឲ្យចាកផុតពីមាតិកាខុស ព្រះអង្គ وَعَجَّ ធ្វើឲ្យពួកគេភ្លឺភ្នែកដោយសារយើង عَلَيْهِمُ السَّلَامُ ព្រះអង្គ وَعَجَّ បង្ហាត់បង្រៀនពួកគេឲ្យបានរួចផុតពីការអវិជ្ជាដោយសារយើង عَلَيْهِمُ السَّلَامُ ។"

قَالَ: جُعِلْتُ فِدَاكَ، فَكَيْفَ كَانَ الْقُرْآنُ جَدِيداً أَبَدًا؟ قَالَ: «لَأَنَّهُ لَمْ يُجْعَلْ لِرِمَانٍ دُونَ زَمَانٍ فَتُحْلِقُهُ الْأَيَّامُ، وَ لَوْ كَانَ كَذَلِكَ لَفِي الْقُرْآنِ قَبْلَ فَنَاءِ الْعَالَمِ». (تأويل الآيات الجزئية: ٢ صفحہ ٨٥٢ : حديث: ٨ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صفحہ : ٧٤٩ حديث

*(١١٨٧٨/ ٩٩

លោកបានទូលថា: "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ហេតុអ្វីបានជាគួរអាននៅតែ

ស្រស់បំព្រងជានិច្ច ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ពីព្រោះអាយ៉ាស៊ូគូរអាននឹងមិនត្រូវមោឃៈក្នុងសម័យកាលណាមួយឡើយ ។ ប្រសិនបើមានសម័យកាលនោះមែន គូរអាននឹងចប់អសារបង់ (ស្លាប់) មុនឋានលោកវលាយសួនរូបង់ ។" (8 / 852 : 2) (تأويل الآيات : 2 / 852)

***

١١- . الطَّرْسِيُّ: رُوِيَ الْعِيَّاشِيُّ بِإِسْنَادِهِ - فِي حَدِيثٍ طَوِيلٍ - قَالَ: سَأَلَ أَبُو حَنِيفَةَ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ هَذِهِ الْآيَةِ، فَقَالَ لَهُ: «مَا النَّعِيمُ عِنْدَكَ يَا نُعْمَانُ؟» قَالَ: «الْقُوتُ مِنَ الطَّعَامِ وَالْمَاءُ الْبَارِدُ». فَقَالَ: «لَعَنَ أَوْفَكَ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ بَيْنَ يَدَيْهِ حَتَّى يَسْأَلَكَ عَنْ كُلِّ أَكْلَةٍ أَكَلْتَهَا أَوْ شَرِبَةٍ شَرِبْتَهَا لِيَطُولَنَّ وُقُوفُكَ بَيْنَ يَدَيْهِ»، قَالَ: فَمَا النَّعِيمُ جُعِلْتُ فِدَاكَ؟ قَالَ: «نَحْنُ أَهْلُ الْبَيْتِ - النَّعِيمُ الَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ بِنَا عَلَى الْعِبَادِ، وَ بِنَا اثْتَلَفُوا بَعْدَ أَنْ كَانُوا مُخْتَلِفِينَ، وَ بِنَا أَلْفَ اللَّهِ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ وَ جَعَلَهُمْ إِخْوَانًا بَعْدَ أَنْ كَانُوا أَعْدَاءً، وَ بِنَا هَدَاهُمُ اللَّهُ إِلَى الْإِسْلَامِ، وَ هِيَ النَّعْمَةُ الَّتِي لَا تَنْقُطُ، وَ اللَّهُ سَأَلَهُمْ عَنْ حَقِّ النَّعِيمِ الَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ بِهِ عَلَيْهِمْ، وَ هُوَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ عَرَّتُهُ». (مجمع البيان الجزء: ١٠ صُفْحَةٌ : ٨١٣ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صُفْحَةٌ : ٧٤٩ حَدِيث ٩٩ / ١١٨٧٩)**

11. អាល់-តូបរីស៊ី ធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពី អាល់-អ៊ែយ៉ាស៊ី នៅក្នុងហ្វាត្វាខ្លីស្នងវែងមួយថា អាឡិហ្វាត្វាស៊ី បានសួរ អាឡិហ្វាត្វា អ្នកបំប្លែងឡើយ អំពីអាយ៉ាស៊ូនេះ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានសួរលោកថា៖ "នុអ្វីមានអីយ អ្វីទៅឧបការធម៌យោលតាមការយល់ឃើញរបស់លោក ?" លោកបានទូលថា៖ "ចំណីអាហារដែលជាគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតនិងទឹកត្រជាក់ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ប្រសិនបើអស់ឡើយ កាកលោកទុកនៅចំពោះព្រះភ័ក្ត្រព្រះអង្គ عز وجل ដើម្បីសាកសួរលោកអំពីអ្វីៗដែលលោកបានបរិភោគឬបានផឹកនោះ លោកប្រាកដនឹងត្រូវកាកទុកនៅចំពោះព្រះភ័ក្ត្រព្រះអង្គ عز وجل យ៉ាងយូរ ។" លោកបានទូលថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលិកម្មដើម្បីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អ្វីទៅឧបការធម៌ ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "យើង عليهم السلام ព្រះរាជកុលដ្ឋាន عليهم السلام ជាព្រះឧបការធម៌ដែលអស់ឡើយ បានប្រោសប្រណីមកលើបណ្តាបារបម្រើ ។ ដោយសារយើង عليهم السلام ពួកគេបានរូបរួមគ្នាវិញក្រោយពីបានបែកបាក់គ្នា ។ ដោយសារយើង عليهم السلام អស់ឡើយ បានដាំនូវសេចក្តីស្រឡាញ់រវាងបេះដូងពួកគេ ហើយបានធ្វើឲ្យពួកគេទៅជាបងប្អូនគ្នាក្រោយពីធ្លាប់ជាសត្រូវនឹងគ្នា ។ ដោយសារយើង عليهم السلام អស់ឡើយ បានដឹកនាំពួកគេមករកអាល់-អ៊ីស្លាម ។ ទាំងនេះគឺព្រះឧបការធម៌ដែលនឹងមានតទៅមិនដាច់ឡើយ ។ អស់ឡើយ គឺនឹងសាកសួរពួកគេអំពីព្រះឧបការធម៌ពិតប្រាកដ ដែលព្រះអង្គ عز وجل បានប្រោសប្រទានឲ្យពួកគេ ។ ព្រះឧបការធម៌ពិតប្រាកដនោះគឺព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله និងព្រះរាជវង្ស عليهم السلام របស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ។" (مجمع البيان 10 : 813)

ពាក្យរាយ

- យើង عَلَيْهِمُ السَّلَامُ ជាខ្សែ [១០២:៨], មើលហ្វាឌីស្ទ 1 ។..... ៧
- យើង عَلَيْهِمُ السَّلَامُ ជាព្រះឧបការធម៌ ។ គេនឹងសាកសួរលោកអំពីព្រះឧបការធម៌នេះ [១០២:៨] (មើលហ្វាឌីស្ទ 9) ។..... ១២
- ផុតពីទុក្ខក្នុងផ្នូរ, ហ្វា.1 ។ ៣
- មនុស្សត្រូវសួរអំពីអ្វីក្រោយពីស្លាប់ ? (មើលហ្វាឌីស្ទ 5) ។ ១០
- អាប៊ូ ហ្វាឌីស្ទ (មើលហ្វាឌីស្ទ 10 និង 11) ។..... ១៤
- អាល់-ម៉ាក្រូហ្វ (المَعْرُوفُ), (មើលហ្វាឌីស្ទ 10) ។..... ១២